

COOL IT - HIDEGVÉR!

Szokatlan szempontok
III.

Sorozatszerkesztő:
Horváth Zsuzsa

A sorozatban megjelent:

I. Nigel Barley: *Egy zöldfülű antropológus kalandjai*

II. Láng Benedek: *Mágia a középkorban*

Bjorn Lomborg

COOL IT – Hidegvér!

A szkeptikus környezetvédő
útikalauza a globális felmelegedéshez

A mű eredeti címe:
Cool it – The skeptical environmentalist's guide to global warming.
Alfred A. Knopf, New York, 2007.

Copyright © 2007 by Bjorn Lomborg
All rights reserved.
Hungarian translation © Gyárfás Vera, Typotex, 2008

ISBN 978 963 9664 88 3
ISSN 1788-3873

Témakör: *környezetvédelem, globális felmelegedés*

Kedves Olvasó!

Önre gondoltunk, amikor a könyv előkészítésén munkálkodtunk. Kapcsolatunkat szorosabbra fűzhetjük, ha belép a *TypoKlubba*, ahonnan értesülhet új kiadványainkról, akcióinkról, programjainkról, és amelyet a *www.typotex.hu* címen érhet el. Honlapunkon megismerkedhet kínálatunkkal, egyes könyveinknél pedig ráadásként új fejezeteket, bibliográfiát, hivatkozásokat találhat, illetve az esetlegesen előforduló hibák jegyzékét is letöltheti. Észrevételeiket a *velemeney@typotex.hu* e-mail címen várjuk.

Kiadja a Typotex Kiadó, az 1795-ben alapított Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: Votisky Zsuzsa

Szerkesztette és tördelte: Gerner József

A borítót Caspar David Friedrich *Das Eismeer – Die gescheiterte Hoffnung* (Jeges-tenger – a meghíúsult remény) című festményének felhasználásával Szentesi Csaba készítette

Terjedelem: 14,5 (A/5) ív

Nyomta és kötötte a Kaloprint Nyomda Kft., Kalocsa

Tartalomjegyzék

Előszó	9
1 Jegesmedvék: Kalitkába zárt kanárik?	11
2 Melegszik a helyzet: Rövid áttekintés	17
3 A globális felmelegedés: Aggodalom, aggodalom hátán	53
4 A globális felmelegedés politikája	103
5 Összefoglalás: Jelöljük ki hideg fejjel a legfontosabb feladatokat	135
Köszönetnyilvánítás	149
Jegyzetek	150
Rövidítések	215
Adattár	217
Tárgymutató	221

A jövőnek ajánlom

Előszó

Valaki nemrégiben a világtörténelem legnagyobb válságának nevezte a globális felmelegedést. E könyv írásának idején a globális felmelegedés rendre a *Time* és a *Newsweek* címdalán szerepel, és rendszeresen foglalkozik vele a világ számtalan médiuma.

A szünni nem akaró kétségbeesés láttán meglepőnek – és sokak szemében nyilván elhibázottnak – tűnhet egy olyan könyv, amely alapvetően optimista az emberiség kilátásait illetően.

Vitathatatlan, hogy az elmúlt évszázadokban az emberi tevékenység következtében jelentősen megnőtt a légkör szén-dioxid-tartalma, ami hozzájárult a globális felmelegedéshez. Az azonban már korántsem biztos, hogy az egyetlen lehetséges válaszreakció a hisztéria és csillagászati összegek elköltése a CO₂-szint csökkentésére irányuló programokra. Ez az eljárás különösen akkor vitatható, ha figyelembe vesszük, hogy milliárdok élnek szegénységben, milliók halnak meg gyógyítható betegségek következtében, és hogy a fent említett programokra költött összegek töredékéből emberéleteket menthetnénk meg, társadalmakat erősíthetnénk meg, és még a környezetszennyezést is csökkenthetnénk.

A globális felmelegedés kérdésköre eléggé összetett. Senki – sem Al Gore, sem a világ vezető tudósai és legkevésbé én – nem állítja, hogy egészében átlátja, és a megoldást is ismeri.

A természet- és társadalomtudományok rendelkezésére álló adatokból kell kiindulnunk. A könyv címe két jelentéssel bír: az első nyilvánvalóan az, hogy szellemi kapacitásun-

kat és erőforrásainkat a hosszú távú globális felmelegedés lehető leghatékonyabb megoldására kell fordítanunk. A cím második jelentése azonban a vita hangulatára vonatkozik. Aki ma nem támogatja a globális felmelegedésre kínált radikális megoldásokat, azt a társadalom kiveti magából, felelőtlennek és az olajlobbi sátáni kiszolgálójának tekinti. Az a határozott véleményem, hogy egy ilyen fontos kérdéstről nem lenne szabad ebben a szellemben vitázni. Biztos vagyok benne, hogy a vitában résztvevők többsége jószándékú és nemes célokért küzd – mindannyian egy jobb világot akarnak építeni. Ennek érdekében azonban hűvösebb fejjel kell folytatnunk a vitát: beszéljünk higgadtan a lehetséges megoldásokról. A múltban azért teljesítettünk ilyen jól, mert bölcsen tekintettünk a jövőbe. Miért kellene éppen most lemondani a bölcsességről?

Ha megőrizzük a hidegvérünket, a 21. század végére megerősödhetnek a társadalmak, csökkenhet a halálozási arány, kevesebb lehet a szenvedés és a veszteség, a nemzetek pedig gazdagabbá válhatnak, és ma még elképzelhetetlen lehetőségek nyílhatnak előttünk egy tisztább és egészségesebb környezetben.